

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๕/๒๕๕๖
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมที่ดิน
เกี่ยวกับข้อสอบและเฉลยข้อสอบ

ผู้อุทธรณ์ : นายหฤษฎ์ นวตระกูลพิสิษฐ์
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมที่ดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายหฤษฎ์ นวตระกูลพิสิษฐ์ ผู้อุทธรณ์ นายช่างรังวัด
ชำนาญงาน สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์สาขาชนแดน มีบันทึกลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึง
อธิบดีกรมที่ดิน ขอตรวจสอบและคัดลอกข้อเขียน และกระดาษสอบข้อเขียนของผู้อุทธรณ์ ในการ
สอบภาคความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง กรณีกรมที่ดินดำเนินการสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งนายช่างรังวัดอาวุโส (ระดับ ๗ เดิม)
ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกด้วย แต่ไม่ผ่านการทดสอบ

กรมที่ดินมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๒.๖/๒๖๖๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์
ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่าข้อสอบที่ใช้ในการคัดเลือกฯ เป็นข้อสอบ
ที่เลือกจากคลังข้อสอบและเลือกจากกรรมการผู้ออกข้อสอบผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถแต่ละด้าน
ที่กำหนดให้ออกข้อสอบ สำหรับข้อสอบของกรรมการผู้ออกข้อสอบที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อใช้เป็น
ข้อสอบในการดำเนินการคัดเลือกแต่ละครั้ง ก็จะรวบรวมไว้เป็นคลังข้อสอบ การเปิดเผยกระทบต่อ
กระบวนการออกข้อสอบในการหมุนเวียนข้อสอบจากคลังข้อสอบ และอาจทำให้กระบวนการสอบ
ของกรมที่ดินไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕/๒๕๕๖

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมที่ดิน ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมา ทั้งได้รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนกรมที่ดิน และของผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์สมัครสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งนายช่างรังวัดอาวุโส (ระดับ ๗ เดิม) แต่ไม่ผ่านการทดสอบ โดยได้เพียง ๖๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ผู้อุทธรณ์มีความมั่นใจว่าคะแนนสอบของผู้อุทธรณ์อยู่ระหว่าง ๗๐ ถึง ๘๐ คะแนน ประกอบกับผู้อุทธรณ์มีความเห็นว่าข้อสอบบางข้อมีความคลุมเครือ หรือข้อสอบบางข้อคำเฉลยอาจไม่ถูกต้องตรงตามระเบียบหรือกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่งการเฉลยคำตอบที่ไม่ถูกต้องแม้แต่เพียงข้อเดียวนั้นก็จะส่งผลถึงลำดับในการสอบได้ทั้งหมด ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสาร คือ ข้อสอบ คำเฉลย และกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์ เพื่อคลายความข้องใจ และใช้ประกอบการดำเนินการต่อไป

ผู้แทนกรมที่ดินชี้แจงว่า แนวทางปฏิบัติในการออกข้อสอบเพื่อใช้ในการสอบแข่งขัน หรือคัดเลือกข้าราชการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของกรมที่ดินนั้น ในแต่ละคราวที่กำหนดให้มีการสอบ กรมที่ดินจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งให้มีหน้าที่ดำเนินการออกข้อสอบและจัดการสอบ คณะกรรมการชุดนี้จะแต่งตั้งกรรมการออกข้อสอบจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ คน เพื่อเป็นผู้ออกข้อสอบ กรรมการออกข้อสอบจะออกข้อสอบพร้อมคำเฉลย คนละ ๑๐ ข้อ แล้วส่งให้ประธานกรรมการฯ ดังนั้น การออกข้อสอบใหม่ในแต่ละครั้งจึงมีประมาณ ๑๐๐ ข้อ ประธานคณะกรรมการฯ จะเป็นผู้คัดเลือกข้อสอบจากข้อสอบที่มีการออกใหม่และจากข้อสอบที่อยู่ในคลังข้อสอบให้ได้จำนวน ๑๐๐ ข้อ เพื่อใช้ในการสอบแข่งขันหรือคัดเลือกข้าราชการแล้วแต่กรณี ส่วนข้อสอบใหม่ที่ไม่ได้รับการเลือกให้เป็นข้อสอบที่จะใช้ในการสอบ จะนำไปรวมไว้ในคลังข้อสอบเพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป คลังข้อสอบนี้ได้เริ่มเก็บข้อสอบไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ข้อสอบในคลังข้อสอบจะเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนครั้งที่มีการสอบ และหากข้อสอบใดมีความล้าสมัยจะมีการทำลายไปไม่เก็บไว้ในคลังข้อสอบ ผู้ดูแลคลังข้อสอบของกรมที่ดินคือกองการเจ้าหน้าที่ การสอบคัดเลือกข้าราชการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕/๒๕๕๖

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างรังวัดอาวุโสจะทำการสอบเป็นประจำทุกปี ปีละ ๑ ครั้ง กระบวนการในการคัดเลือกจะมีแนวทางเช่นเดิม ตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินการสอบคัดเลือก การออกข้อสอบ และการประกาศผลการสอบหรือการคัดเลือก การเปิดเผยข้อสอบรวมทั้งคำเฉลยจะทำให้ผู้สอบเก่งข้อสอบได้ และอาจส่งผลให้ไม่สามารถวัดความรู้ที่แท้จริงของผู้สอบ กรมที่ดินจึงไม่เปิดเผยข้อสอบและคำเฉลยแก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์นั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอคือ ข้อสอบปรนัย คำเฉลย และกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์ ในการสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างรังวัดอาวุโส การสอบดังกล่าวกรมที่ดินใช้ข้อสอบใหม่และข้อสอบที่อยู่ในคลังข้อสอบเป็นหลัก ในการจัดทำข้อสอบในแต่ละคราว การเปิดเผยข้อสอบและคำเฉลยจึงอาจทำให้กระบวนการทดสอบบุคคลเพื่อคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างรังวัดอาวุโสของกรมที่ดินต้องประสบปัญหาในอนาคต อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่กรณีนี้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เข้ารับการทดสอบ เมื่อไม่ผ่านการทดสอบจึงมีเหตุอันสมควรได้รับทราบข้อสอบและคำเฉลยเพื่อศึกษาทบทวนคำตอบที่ตนได้ทำในการสอบและตรวจทานองค์ความรู้ รวมทั้งแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หากองค์ความรู้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอ อันจะเป็นเพิ่มสมรรถนะของบุคลากร ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการทดสอบของกรมที่ดินเองด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกันแล้ว จึงเห็นสมควรเปิดเผยกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ส่วนข้อสอบและคำเฉลยนั้น ให้กรมที่ดินเปิดเผยเฉพาะข้อสอบและคำเฉลยที่ผู้อุทธรณ์ตอบผิด ทั้งนี้ การเปิดเผยดังกล่าวให้กรมที่ดินเปิดเผยด้วยการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูแต่ไม่ให้สำเนา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้กรมที่ดินเปิดเผยกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕/๒๕๕๖

พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนข้อสอบและคำตอบ ให้เปิดเผยเฉพาะข้อสอบและคำตอบที่ผู้อุทธรณ์ตอบผิด ทั้งนี้ การเปิดเผยดังกล่าวให้กรมที่ดินเปิดเผยด้วยการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูแต่ไม่ให้สำเนา

นายชัยรัตน์ มาประณีต

หัวหน้าคณะที่ ๒

นางธิดา ศรีไพพรรณ

กรรมการ

นายพลประโยชน์ ชัยเกียรติ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก

กรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เทพ หิมะทองคำ

กรรมการ

พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์